

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบประโยคลักษณะการใช้ภาษา และความหมายของคำและวลี จากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน ผลการวิเคราะห์ค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการศึกษาวิเคราะห์รูปภาษาจากพาดหัวข่าวหน้า 1 ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตีพิมพ์ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2556 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ.2556 จำนวน 1,054 ประโยค พบว่ามีรูปแบบประโยค การใช้ภาษา และความหมายของคำ สรุปได้ดังนี้

รูปแบบประโยค

รูปแบบประโยคจากพาดหัวข่าวหน้า 1 ได้พิจารณาจากการใช้คำคำแรกที่ปรากฏ ในประโยค จากการวิเคราะห์พบว่า มี 5 รูปแบบ ดังนี้

1. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน
2. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยกริยา
3. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำขยาย
4. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยตัวเลข
5. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยสันธาน

1. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยประธาน รูปภาษาจากพาดหัวข่าวที่มีรูปแบบประโยคขึ้นต้นด้วยประธานจากการวิเคราะห์ พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ คำนามชี้เฉพาะ และคำนามทั่วไปนอกจากนี้ ยังพบว่ามีกลุ่มคำหรือนามวลี รวมจำนวนทั้งสิ้น 545 ประโยค ซึ่งโดยมากมักจะเป็นชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง วงการบันเทิง และชื่อยศ ตำแหน่ง หรือหน่วยงานในรัฐบาล อันเป็นที่รู้จักกันดีในสังคม

2. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยกริยา รูปภาษาจากพาดหัวข่าวที่มีรูปแบบประโยคขึ้นต้น ด้วยกริยาจากการวิเคราะห์ พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ คำกริยาแสดงอาการปกติ และคำกริยาแสดงอาการเคลื่อนไหว ให้เห็นภาพและอารมณ์ ความรู้สึกในเนื้อหาของข่าว โดยส่วนมากมักจะเป็นคำช้อนกริยาที่มีความหมายใกล้เคียงกัน รวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน 465 ประโยค โดยพบว่าใช้ขึ้นต้นประโยคว่า "จับ" มากที่สุด ถึง 35 ประโยค รองลงมา คือคำว่า "รวบ" และ "ฆ่า"

3. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำขยาย รูปภาษาจากพาดหัวข่าวที่มีรูปแบบประโยคขึ้นต้นด้วยคำขยาย จากการวิเคราะห์ พบว่ามี 2 ลักษณะ ได้แก่ คำวิเศษณ์ขยายคำนาม และคำวิเศษณ์ขยายคำกริยา ซึ่งใช้คำวิเศษณ์ขึ้นต้นประโยคเพื่อแสดงอาการหรือเสียง ทำให้เห็นภาพและอารมณ์ ความรู้สึกในเนื้อหาของข่าวได้อย่างชัดเจน แจ่มแจ้งมีจำนวน 22 ประโยค โดยพบว่าเป็นคำวิเศษณ์บอกลักษณะมากที่สุด รองลงมาคือ คำวิเศษณ์แสดงความละคำวิเศษณ์บอกเวลา

4. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยตัวเลข รูปภาษาจากพาดหัวข่าวที่มีรูปแบบประโยคขึ้นต้นด้วยตัวเลข จากการวิเคราะห์พบว่ามีจำนวน 19 ประโยค ซึ่งใช้คำวิเศษณ์ขึ้นต้นประโยคเพื่อบอกจำนวนตัวเลข และวันที่ของเหตุการณ์ข่าว

5. ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยสันธาน รูปภาษาจากพาดหัวข่าวที่มีรูปแบบประโยคขึ้นต้นด้วยสันธาน จากการวิเคราะห์พบว่ามีจำนวน 3 ประโยค ซึ่งใช้คำสันธานขึ้นต้นประโยคเพื่อช่วยทำให้ประโยคกระชับ และรัดกุม

การใช้ภาษา

การใช้ภาษาจากพาดหัวข่าวหน้า 1 ได้พิจารณาจากการใช้คำที่ปรากฏในพาดหัวข่าว การวิเคราะห์พบว่า มี 5 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้คำเรียกชื่อ
2. การใช้คำสมญานาม
3. การใช้คำย่อ
4. การย่อคำ
5. การใช้คำภาษาต่างประเทศ

1. การใช้คำเรียกชื่อ พบว่ามี 6 ลักษณะ ได้แก่ การเรียกชื่อจริงการเรียกชื่อเล่นการเรียกชื่อตำแหน่ง การเรียกชื่ออาชีพ การเรียกชื่อยศ และการเรียกชื่อหน่วยงาน รวมจำนวนทั้งสิ้น 258 ชื่อ การเรียกชื่อจริงมีจำนวน 74 ชื่อ การเรียกชื่อเล่นมีจำนวน 81 ชื่อ ส่วนมากมักจะเป็นชื่อของบุคคลที่มีชื่อเสียงทางการเมือง วงการบันเทิงและบุคคลที่เป็นผู้กระทำหรือถูกกระทำในข่าว การเรียกชื่อตำแหน่ง มีจำนวน 53 ชื่อเป็นชื่อตำแหน่งทางราชการ และทางวิชาการ การเรียกชื่ออาชีพ มีจำนวน 7 ชื่อ การเรียกชื่อยศ มีจำนวน 9 ชื่อ เป็นอาชีพและยศทางราชการทั้งสิ้น และการเรียกชื่อหน่วยงาน มีจำนวน 34 ชื่อ โดยส่วนมากมักเป็นหน่วยงานของรัฐบาล

2. การใช้คำสมญานาม พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 32 ชื่อ ส่วนมากเป็นสมญานามที่นักเขียนข่าวได้มาจากเอกลักษณ์เฉพาะหรือตำแหน่ง และชื่อถิ่นที่อยู่อาศัยของบุคคลในข่าว

3. การใช้คำย่อ พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 116 ชื่อโดยส่วนมากมักจะเป็นการใช้คำย่อของคำหลายพยางค์ และเป็นคำย่ออันเป็นที่รู้จักกันดีในสังคม

4. การย่อคำ พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 68 คำ ซึ่งใช้กลวิธีในการตัดคำ หรือย่อคำให้สั้นลง แต่ยังคงความหมายอยู่เพื่อช่วยลดเนื้อที่ในการเขียน

5. การใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่ายืมคำจากภาษาต่างประเทศ 10 ภาษา ได้แก่
 1) อังกฤษมีจำนวน 192 คำ ซึ่งมีทั้งคำศัพท์ทั่วไป และคำศัพท์ที่เฉพาะ 2) ภาษาจีน มีจำนวน 25 คำ โดยส่วนมากมักจะเป็นคำศัพท์ทั่วไป 3) ภาษามลายู มีจำนวน 8 คำ เป็นคำศัพท์ที่เฉพาะ โดยเป็นชื่อของบุคคลทั้งหมด 4) ภาษาญี่ปุ่น มีจำนวน 2 คำ 5) ภาษาพม่า มีจำนวน 1 คำ เป็นคำศัพท์ทั่วไป 6) ภาษาฝรั่งเศส 7) ภาษาเกาหลี 8) ภาษารัสเซีย 9) ภาษากัมพูชา และภาษาเบงกาลี ภาษาละ 1 คำ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เฉพาะทั้งสิ้น

ความหมายของคำ

ความหมายของคำจากพาดหัวข่าวหน้า 1 ได้พิจารณาจากการความหมายของคำที่ปรากฏในประโยค การวิเคราะห์พบว่า มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความหมายโดยตรง พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 38 คำ เป็นคำที่มีความหมายประจำรูป ในพจนานุกรมคำใหม่ เล่ม 1 ถึง เล่ม 3 และพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554

2. ความหมายโดยนัย พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 41 คำ เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายแฝง หรือความหมายชักนำความคิดไปยังสิ่งอื่นอาจเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ในบริบทนั้น

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์รูปภาษาจากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ระหว่างฉบับวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2556 ถึง 30 มิถุนายน พ.ศ.2556 จำนวนรวม 1,054 ประโยค สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

จากผลของการศึกษารูปแบบประโยคลักษณะการใช้ภาษา และความหมายของคำนั้น พบว่า รูปแบบประโยคที่นักหนังสือพิมพ์นิยมใช้เขียนพาดหัวข่าวนั้น มีรูปแบบของประโยคที่ขึ้นต้นประธานมากที่สุด โดยใช้คำนามหรือนามวลีทั่วไปมากกว่าคำนามที่เฉพาะ รองลงมาคือ ประโยคที่ขึ้นต้นคำกริยา โดยนิยมใช้คำชอนกริยาเพื่อแสดงลักษณะการเคลื่อนไหวมากกว่าคำกริยาทั่วไป นอกจากนี้ ยังพบว่า มีประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำวิเศษณ์ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยตัวเลขและประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำสันธาน ตามลำดับ

ผลจากการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบว่ารูปแบบประโยคจากพาดหัวข่าวหน้า 1 นั้น ผู้เขียนข่าวมักจะเขียนประโยคพาดหัวข่าวโดย ไม่อาศัยหลักเกณฑ์ของรูปแบบประโยคตามไวยากรณ์ แต่เขียนตามประเด็นในเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการใช้คำ และการตีความหมายของคำ

ผลจากการศึกษาลักษณะการใช้ภาษา จากพาดหัวข่าวหน้า 1 พบว่า ประโยคพาดหัวข่าวมีลักษณะการใช้คำเรียกชื่อบุคคลที่เป็นผู้กระทำ หรือผู้ถูกกระทำในเหตุการณ์นั้นๆ การใช้คำสมนัยนาม โดยใช้ฉายาหรือชื่ออันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของบุคคลในข่าวการใช้คำย่อ หรือตัดคำให้สั้นลงแต่ยังคงความหมาย เพื่อลดเนื้อที่ในการเขียนการย่อคำให้สั้นยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่สำหรับเขียนข่าว เช่น วิช ย่อมาจากคำเต็มว่า "วิสามันตยาตกรรม" และการใช้คำภาษาต่างประเทศ พบว่ามีภาษาต่างประเทศ 10 ภาษา โดยมีการยืมคำภาษาอังกฤษมากที่สุด

ผลจากการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบว่า ผู้เขียนข่าวจะมีกลวิธีในการเขียนพาดหัวข่าวให้มีสีสัน สะดุดตาและเรียกร้องความสนใจของผู้อ่าน เพื่อทำให้เกิดความต้องการที่จะติดตามเนื้อหาข่าวต่อไป เนื่องจากการพาดหัวข่าวเป็นการจัดประเด็นของเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับตัวข่าว แต่ในขณะเดียวกัน เนื้อที่ในการเขียนพาดหัวข่าวมีอยู่อย่างจำกัดในหน้า 1 หากเนื้อหาข่าวดี แต่พาดหัวข่าวไม่ดี ก็อาจจะส่งผลต่อการขายหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นส่วนความหมายของคำที่พบในพาดหัวข่าวมีทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ซึ่งคำที่มีความหมายโดยนัย มักเป็นคำใหม่ที่เกิดจากการเหตุการณ์ต่างๆตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม

ผลจากการศึกษา สังเกตได้ว่า คำบางคำเป็นคำที่มีทั้งความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย แต่เมื่อผู้เขียนข่าวนำมาใช้ในการเขียนพาดหัวข่าว อาจจะทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระของข่าว จะต้องอาศัยคำในบริบทนั้นด้วย ผู้อ่านจึงจะสามารถแปลหรืออธิบายความหมายของคำได้ ดังที่ สมพร มั่นตะสุต (2525, หน้า 84-89) กล่าวว่า "พาดหัวข่าวมีการใช้คำแทนเพื่อให้เกิดภาพแทนสิ่งหนึ่ง ซึ่งต้องการอธิบายแต่ไม่สามารถอธิบายได้เด่นชัด"

นอกจากผลการศึกษาดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยยังพบว่าพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน จะไม่นิยมใช้คำลักษณะนามของคน สัตว์และสิ่งของ เพื่อเป็นการช่วยลดพื้นที่ในการเขียนคำพาดหัวข่าว

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าภาษาจากพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน มีรูปแบบการเขียนประโยค การใช้ภาษาและใช้คำเพื่อสื่อความหมายที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของผู้เขียนข่าว โดยใช้ถ้อยคำและภาษาที่เข้าใจง่าย บางครั้งใช้คำที่แปลกใหม่เพื่อทำให้เกิดการสร้างภาพ อันจะทำให้พาดหัวข่าวนั้น ดึงดูดความน่าสนใจของผู้อ่านให้ติดตามข่าวต่อไป สอดคล้องกับ พรสุภา อิมเนย (2552, หน้า 2) กล่าวว่าไว้ว่า "ภาษาหนังสือพิมพ์มีลักษณะเฉพาะตัว มีวิธีการเลือกสรรคำมาใช้หลายประเภทเพื่อให้ข้อความข่าวนั้น น่าสนใจ สะดุดตา"

อาจกล่าวได้ว่า สื่อประเภทสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่เข้าถึงผู้รับสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ซึ่งมีการนำเสนอข่าวที่ทันเหตุการณ์ และมีคู่แข่งชั้น

ทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสื่อแต่ละประเภทจึงมีลักษณะการใช้ภาษาหรือการใช้คำที่แตกต่างกันไปตามรูปแบบการนำเสนอของสื่อประเภทนั้นๆ เพื่อจะทำให้ผู้รับสารมีความสนใจและต้องการติดตามข่าวต่อไป จึงส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ภาษาของสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษารูปแบบประโยค การใช้ภาษาและความหมายของคำ ในสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นๆ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสื่อ
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้ภาษา และความหมายของคำในสื่อสิ่งพิมพ์กับสื่อประเภทอื่นๆ เช่น อินเทอร์เน็ต วิทยุ และโทรทัศน์
3. ควรศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ภาษา ความหมายของคำในหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ เพื่อแสดงให้เห็นลักษณะร่วม และลักษณะที่แตกต่าง เช่น หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ คม ชัด ลึก เป็นต้น

